

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-527/16-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Dětský domov, Tachov
Sídlo	Petra Jilemnického 576, 347 01 Tachov
E-mail právnické osoby	dd.tachov@atlas.cz
IČ	70 842 558
Identifikátor	600 028 801
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Zdeněk Kropáč, ředitel dětského domova
Zřizovatel	Plzeňský kraj
Místo inspekční činnosti	Petra Jilemnického 576, Kostelní 6, Tachov
Termín inspekční činnosti	6. a 9. - 10. května 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Dětský domov, Tachov vykonává činnost dětského domova (dále „zařízení“, „DD“) s nejvyšším povoleným počtem 32 lůžek a školní jídelny s nejvyšším povoleným počtem 100 stravovaných. K datu inspekce zařízení evidovalo 31 dětí zařazených do čtyř rodinných skupin (dále „RS“). Své služby DD poskytuje na dvou adresách v Tachově. Hlavní sídlo se nachází v ulici Petra Jilemnického 576. Tvoří jej dvě budovy, ve kterých je ředitelství a tři rodinné skupiny. Čtvrtá RS obývá byt v ulici Kostelní 6. Jedná se o nově zrekonstruovaný byt, do kterého skupina přesídlila v březnu 2016. DD je zařízení pro chlapce i dívky, kterým bylo vydáno předběžné opatření nebo nařízena ústavní výchova. Do RS jsou děti umísťovány s přihlédnutím k sourozeneckým vazbám a k jejich individualitě.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Pro vlastní činnost má školské zařízení jasně stanovená pravidla. Organizace provozu odpovídá typu a velikosti zařízení. Systém plánování zahrnuje cíle zaměřené na rozvoj všech oblastí činnosti subjektu. Zásadní cíle výchovy a vzdělávání jsou definovány ve školním vzdělávacím programu (dále „ŠVP“).

Personální podmínky jsou vzhledem ke kvalifikovanosti pedagogických pracovníků velmi dobré. Ředitel zařízení splňuje zákonem stanovené podmínky pro výkon funkce, do které byl jmenován na základě výsledku konkurzního řízení. Celkově je v DD zaměstnáno 17 pedagogických pracovníků včetně ředitele. Z tohoto počtu je devět vychovatelů, šest asistentů pedagoga a jedna asistentka pedagoga s jinou pracovní náplní, která poskytuje podporu dítěti se zdravotním postižením. Všichni pedagogičtí pracovníci splňují kvalifikační předpoklady pro přímou pedagogickou činnost a další zákonné požadavky na bezúhonnost a zdravotní způsobilost. Svoji bezúhonnost doložili platným výpisem z evidence Rejstříku trestů i nepedagogičtí zaměstnanci. Úvazky pedagogických pracovníků jsou vzhledem k provozu a počtu dětí účelně rozloženy. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je sestavován na základě reálných potřeb školského zařízení a podle organizačních možností je naplňován. V posledním období všichni vychovatelé absolvovali např. vzdělávání zaměřené na oblast standardů kvality péče o děti. Standardy kvality jsou postupně zapracovávány do vnitřních dokumentů domova. Většina pedagogů využívá i samostudia.

Při vedení DD ředitel respektuje všechny relevantní právní předpisy. Řádně vede předepsanou dokumentaci. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti je srozumitelný. Na jeho základě jsou sestavovány týdenní plány pro jednotlivé RS. Některé formální nedostatky byly zjištěny ve vnitřním řádu domova a byly odstraněny ještě v průběhu inspekční činnosti. Kontrovaný ŠVP svým obsahem nesplňoval požadavky na zpracování dané zákonem. ČŠI bude požadovat přijetí opatření k nápravě. Osobní dokumentace každého dítěte je vedena systematicky a přehledně, obsahuje všechny potřebné náležitosti. Pro vedení dokumentace je využíván softwarový program Foster. Plán kontroly je vedením formálně vytvořen, často je ale využíváno spíše operativní kontroly. Výsledky jsou se zaměstnanci projednávány, o kvalitě jejich práce je jim poskytována zpětná vazba. Ze zápisů z jednání pedagogické rady je patrné oceňování zodpovědného přístupu jednotlivých pracovníků k plnění pracovních úkolů vyplývajících ze stanovených náplní práce a delegovaných pravomocí. Ředitel je v každodenním bezprostředním kontaktu s vychovateli i dětmi. Sleduje plynulost chodu zařízení, získává aktuální informace od vychovatelů a projednává s nimi veškeré organizační záležitosti.

Ke své činnosti má zařízení odpovídající prostorové i materiálně technické podmínky. Vnitřní prostory jednotlivých RS svým uspořádáním naplňují filozofii rodinného prostředí, mají charakter bytu a korespondují s požadavky platných právních předpisů. Vybavení místností je funkční, prostředí je udržované. Na úklidu se podílejí děti ve svých rodinných skupinách, úklid dalších prostor zajišťují uklízečky. Vedení pravidelně vyhodnocuje stav materiálních podmínek pro vzdělávání a výchovu. Potřebné rekonstrukce a inovace jsou ve spolupráci se zřizovatelem plánovitě řešeny a zajišťovány. Dětem je v souladu s právními předpisy poskytováno plné přímé zaopatření. Přímo v areálu domova je jim umožněno i sportovní vyžití. Z dotací Plzeňského kraje je zde vybudováno víceúčelové hřiště. Zařízení poskytuje dětem i vybavení na některé sporty např. cykloturistiku a zejména chlapani je využíváno vybavení posilovny. Pro rukodělné činnosti je dětem k dispozici dílna. K přepravě dětí k lékaři, na soutěže apod. jsou využívány dva služební automobily. Náležitá pozornost je věnována bezpečnému prostředí. Snahou je předcházet možným bezpečnostním rizikům jejich včasnou identifikací. Ve vnitřním řádu jsou stanovena pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví dětí. Ty jsou při příchodu do zařízení prokazatelně seznámeny s těmito pravidly a také se svými právy a povinnostmi. Rovněž služby vychovatelů jsou nastaveny tak, aby byla maximálně zajištěna bezpečnost dětí. Průběh denní i noční služby zaznamenávají do knihy denní evidence. Věnují pozornost signálům možného výskytu negativních jevů. Většinu vzniklých problémů se daří efektivně řešit. Dokladem jsou záznamy vychovatelů, programy rozvoje osobnosti dětí a další dokumentace. Cílem je pozitivně ovlivnit chování dětí, odbourávat některé životní a hodnotové postoje, které ovlivnilo nepodnětné sociální prostředí, ze kterého často přicházejí. Děti jsou seznamovány s pravidly a žádanými vzorci chování, systematicky vedeny k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní činy a možných důsledků. V prevenci rizikového chování jsou využívány také projekty, besedy a další aktivity. O realizovaných opatřeních ve výchově dítěte je veden záznam a je součástí jeho osobního spisu. Záporná opatření ve výchově uvedená ve spisech dětí nepřevažovala nad udělenými pochvalami a odměnami.

Informační systém vůči dětem a rodičům je otevřený. DD se snaží udržovat kontakt s rodinou dítěte, rodiče jsou o svých dětech průběžně informováni. Děti jsou v kontaktu s rodinou v souladu s pravidly vnitřního řádu.

Ve sledovaném období hospodařila příspěvková organizace převážně s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu (přímé náklady na vzdělávání a rozvojové programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy určené na zvyšování platů a odměňování pracovníků regionálního školství) a s finančními prostředky od zřizovatele na zajištění provozu, na opravy a obnovu majetku. Ředitel DD je úspěšný v získávání sponzorských darů, věcných i finančních, od fyzických i právnických osob. Finanční prostředky jsou využívány zejména pro výchovně vzdělávací a zájmovou činnost.

Školní jídelna dětského domova poskytovala stravovací služby v rozsahu dvou jídel hlavních a čtyř jídel doplňkových. Výše finančních limitů na nákup potravin byla stanovena v souladu s právními předpisy, které se vztahují k problematice školního stravování, a to včetně navýšení finančního limitu na nákup potravin při významných osobních příležitostech dětských strážníků. Průměrná spotřeba vybraných druhů potravin byla pravidelně sledována a vyhodnocována. Děti v rozhovorech uvedly, že jim jídlo v jídelně chutná a že mají jídla vždy dostatek.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

V denním režimu dětí jsou respektovány obecné psychohygienické i didaktické zásady a rozlišeny dny školního vyučování a dny volna. Sledovaná pedagogická práce vychovatelů byla v souladu s deklarovanými cíli výchovy. Používané metody a přístupy odpovídaly činnostem a věku přítomných dětí, vedly k rozvoji jejich samostatnosti, zodpovědnosti za plnění školních povinností i povinností spojených se životem v domově. Dětem byl ponechán dostatek prostoru i pro činnosti podle vlastního výběru (pobyt venku, čtení nebo jiná relaxace, sportovní vyžití). Některé odcházely na zájmovou činnost mimo domov. Děti jsou celkově motivovány k navazování kontaktů a trávení volného času mimo zařízení v přirozeném sociálním prostředí. Mají možnost zapojit se do volnočasových aktivit v místním sportovním klubu, do zájmových kroužků základních škol, domu dětí a mládeže nebo navštěvovat základní uměleckou školu. Atmosféra v RS byla vstřícná, děti projevovaly zájem a aktivitu, otevřeně komunikovaly a jejich komunikační dovednosti byly na velmi dobré úrovni. Chovaly se slušně k sobě i k vychovatelům. V rozhovorech se školními inspektory oslovené děti uvedly, že jsou v zařízení spokojené, znají svá práva a povinnosti, s ponižováním nebo fyzickým trestáním se v domově nesetkaly. Ví, na koho se mohou obracet, když by potřebovaly pomoc. Nejsou omezovány v kontaktu se svými blízkými osobami ani v přijímání návštěv. Pozitivně hodnotily rovněž to, že na plánování činností se mají možnost samy podílet, a to zejména prostřednictvím spolusprávy domova. Prostor k vyjádření dostávají i při svém pravidelném hodnocení. Na základě kontroly lze konstatovat, že dětem je poskytováno stravování, ubytování, ošacení, učební pomůcky, úhrada nákladů na zdravotní péči, kapesné, osobní dary a věcná pomoc při odchodu zletilých z DD a další péče a služby plného přímého zaopatření v souladu s právními předpisy. Porušování práv dětí nebylo v průběhu inspekční činnosti zjištěno.

Ve výchovně vzdělávací činnosti pedagogických pracovníků bylo patrné jejich cílené a komplexní působení na osobnost dětí.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Dětský domov vytváří podmínky pro dosažení vzdělání dětí v souladu s jejich osobnostními předpoklady a schopnostmi. Děti jsou motivovány k získání uceleného vzdělání. Jsou vedeny k systematické práci a na jejich školní přípravu je vychovatelé kladen velký důraz. Podle potřeby dětem pomáhají, zajišťují doučování externím učitelem a sledují jejich školní úspěšnost. Znají jejich individuální potřeby při výchově a vzdělávání, využívají spolupráci s odbornými pracovišti (vyšetření dětí, konzultace při nápravě vad a poruch). Jsou v pravidelném kontaktu se školami a případné problémy řeší bez prodlení. Ve spolupráci s orgány péče o dítě sledují a podporují styk dětí s jejich biologickou rodinou, případně dalšími osobami. Pomáhají dětem v orientaci ve složitých životních situacích, mezi které patří ukončení pobytu v zařízení. Odchod z DD je zlomovým bodem v jejich životě, a proto jsou starší děti zapojovány do projektů zaměřených na přípravu na samostatný život (např. Patron, Krok do života). Pedagogové vedou záznamy o dětech, sledují jejich výsledky, plní programy rozvoje osobnosti dítěte a v rozhovorech uměli podat informace o vývoji výchovy a vzdělávání každého dítěte v RS. Chování a jednání většiny dětí hodnotili jako velmi dobré, přiměřené jejich věku. Schopnosti a nadání dětí jsou rozvíjeny také účastí v různých soutěžích a projektových činnostech. Dosahované výsledky jsou pravidelně vyhodnocovány, zveřejňovány na webových stránkách domova a oceňovány i udělenými opatřeními ve výchově.

K upevnování sociálních vztahů mezi dětmi přispívají další společné aktivity, jako jsou pobyty mimo domov (víkendové, ozdravné u moře, tábory, soustředění apod.). K všestrannému rozvoji jejich osobnosti přispívají i různé zajímavé kulturní a společenské akce (exkurze, besedy, návštěvy kulturních zařízení). Děti svými dovednostmi úspěšně reprezentují dětský domov (např. folklorní soubor „Kaštánek“ sklízí úspěchy v různých soutěžích a festivalech, vystupuje na kulturních akcích města). Rovněž svými rukodělnými výrobky se děti prezentují na soutěžích a na různých akcích.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady:

- vytváření bezpečného prostředí a rovných příležitostí pro každého jednotlivce
- zajišťování podmínek podobných běžnému modelu rodiny se všemi právy a povinnostmi jednotlivých členů
- podpora aktivit zaměřených na sociální, občanský a osobnostní rozvoj dětí, jejich zapojení do sportovních, kulturních a společenských akcí
- aktivní získávání dalších finančních prostředků a zapojení dětského domova do projektů neziskových organizací
- otevřenost systému výchovné práce vnějším vlivům, které umožňují dětem získávat nové osobní a sociální zkušenosti.

Zásadní nedostatky:

- školní vzdělávací program dětského domova nebyl z hlediska struktury a obsahu zpracován v souladu se školským zákonem.

Slabé stránky:

- formální nastavení kontrolního systému.

Nedostatky, které byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti:

- dílčí úprava vnitřního řádu (drobné formální nedostatky).

Návrhy na zlepšení stavu:

- zkvalitnění průkaznosti provádění kontrol.

Hodnocení vývoje:

- zrealizována přestavba objektu, dříve hospodářského domku pro potřeby dětského domova
- vybudováno víceúčelové hřiště v bezprostřední blízkosti dětského domova
- změna ve vedení dětského domova – do funkce byl jmenován nový ředitel
- dětský domov dostal do užívání nově zrekonstruovaný dvougenerační byt
- kvalitativní posun v materiálním vybavení dětského domova.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina Dětského domova, Tachov, ze dne 31. srpna 2001, vydaná Plzeňským krajem pod č. j. 527/01 včetně dodatků 1 – 12
2. Výpis správního řízení o provedení změn v rejstříku škol a školských zařízení vydané MŠMT pod čj. MSMT – 32 953/2012-25 s účinností od 1. 8. 2012
3. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele Dětského domova, Tachov č. j. ŠMSpers./62/12 s účinností od 1. srpna 2012 na období 6 let
4. Dodatek ke jmenovacímu dekretu č. j. ŠMSpers./62/12 ze dne 26. června 2012, vydaný dne 20. 5. 2015 hejtnanem Plzeňského kraje pod č. j. ŠMSpers./55/15
5. Školní vzdělávací program Dětský domov, Tachov ze dne 6. 11. 2013
6. Výroční zprávy o činnosti Dětského domova, Tachov za školní rok 2014/2015
7. Kniha úředních návštěv
8. Kniha návštěv
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2014/2015
10. Adaptační program dětí v dětském domově
11. Dohoda o dobrovolném pobytu v DD Tachov po dovršení plnoletosti
12. Pokyn ředitele zařízení k přepravě dětí ze dne 1. 8. 2012
13. Návštěvní řád Dětského domova, Tachov
14. Zdravý životní styl – Minimální program prevence rizikového chování na období 2015/2016 ze dne 3. 9. 2015
15. Seznamy dětí všech rodinných skupin
16. Vnitřní řád Dětského domova platný od 1. 2. 2015
17. Programy rozvoje osobnosti
18. Kniha úrazů vedena od 7. 11. 2006
19. Zápisy z jednání pedagogické rady a provozních porad ve školním roce 2013/2014 - 2015/2016
20. Zápisy ze správy dětského domova ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016
21. Týdenní plány rodinných skupin za rok 2016
22. Celoroční plán pro školní rok 2015/2016
23. Organizační řád ze dne 1. 1. 2016
24. Personální dokumentace
25. Účetní doklady za rok 2015
26. Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2015, Rozvaha, Příloha
27. Dokumentace týkající se školního stravování za období od září 2015 do data inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 01 Plzeň, případně prostřednictvím datové

schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

OTISK ÚŘEDNÍHO RAŽÍTKA

Mgr. Darina Motlíková, školní inspektorka

Mgr. Darina Motlíková v. r.

Bc. Jana Bradová, odborník na školní stravování

Bc. Jana Bradová v. r.

Ing. Drahuše Šefčíková, školní inspektorka

Ing. Drahuše Šefčíková v. r.

Mgr. Miroslava Vlčková, školní inspektorka

Mgr. Miroslava Vlčková v. r.

V Plzni 6. června 2016

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

OTISK ÚŘEDNÍHO RAŽÍTKA

Mgr. Zdeněk Kropáč, ředitel školy

Mgr. Zdeněk Kropáč v. r.

V Tachově 27. 6. 2016